



ISTANBUL AIRPORT

EMNİYET BÜLTENİ

SAYI: 2019/17

TARİH: 06.05.2019

Sayfa 1/5

1. KONU ve AMAÇ :

İstanbul Havalimanı PAT sahalarının emniyetli kullanımı için uçak hareketleri ile jet blast (jet itiş) ne dikkat edilmesi hususunda bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır.

2. KAPSAM ve YÜRÜRLÜK :

İstanbul Havalimanı'nda hava tarafında görev yapan tüm personeli kapsar ve aksi belirtilmedikçe yürürlükte kalır.

3. GİRİŞ :

İstanbul Havalimanı PAT sahalarında meydana gelebilecek jet blast (jet itiş) sonucu ortaya çıkabilecek yaralanmalar, hasarlanmalar ve FOD'lere dikkat edilmesi gerekmektedir.

4. UYGULAMA ESASLARI :

Uçak jet motorlarından çıkan yüksek basınçlı hava sizi yere düşürmeye hatta bir aracı ters çevirmeye yetecek kadar şiddetli hava akımı oluşturabilir. Bir uçak motorunun 7.62 metre arkasındayken jet akımı 949.5 km/s hıza ve 188°C sıcaklığa erişebilir. Motorun arkasında 100 m uzakta olsanız bile jet akımı hala 152.8 km/s hıza ve 4.4°C ulaşabilir.

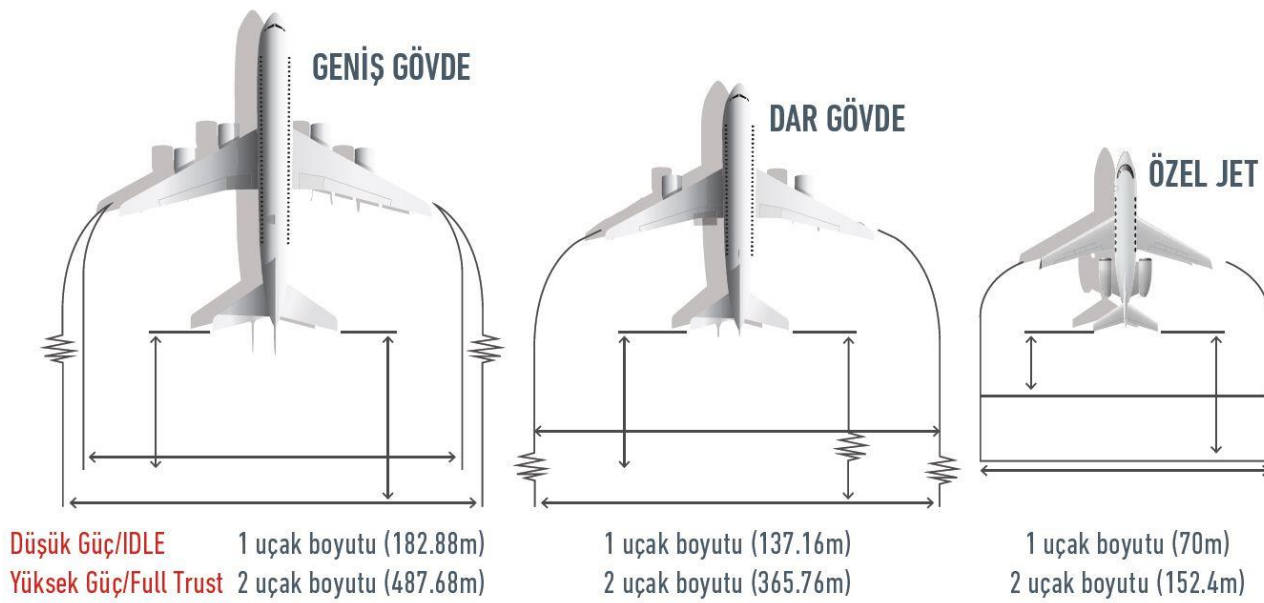


DİKKAT !



Hava Aracı Motorları Jet Blast (Jet İtişi) Aşırı Derecede Fiziksel Yaralanmalara ve/veya ÖLÜME Neden Olabilir.

EMNİYETLİ MESAFEYİ KORUYUN !

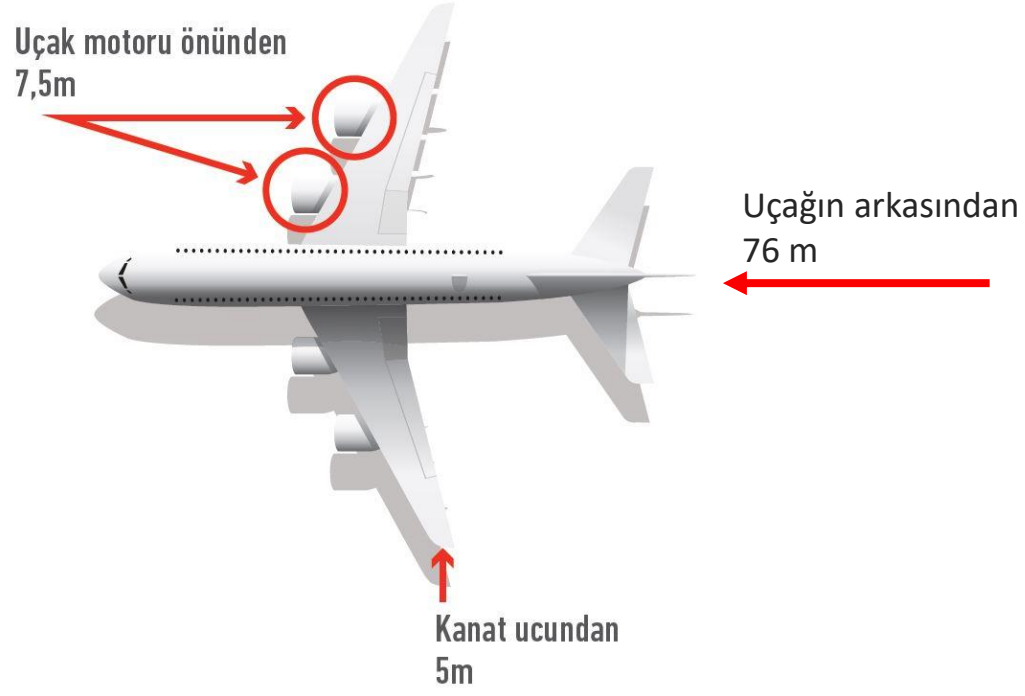


- Düşük güç (rölanti) modundaki geniş gövdeli uçaklar için emniyet mesafesi minimum bir uçak boyutu (182.88 m), yüksek güç modunda emniyet mesafesi yaklaşık uçak boyutunun iki katı kadar (487.68 m) olmalıdır.
- Dar gövdeli uçaklarda uçağın motoru düşük güç (rölanti) modunda emniyet mesafesi yaklaşık bir uçak boyutu (137.16 m), yüksek güç modunda olan bir uçağın minimum emniyet mesafesi ise uçak boyutunun iki katı (365.76 m) olmalıdır.
- Düşük güç modunda çalışan motora sahip özel jetlerin minimum emniyet mesafesi 70 m, yüksek güç modunda ise emniyet mesafesi minimum 152.4 m olmalıdır.

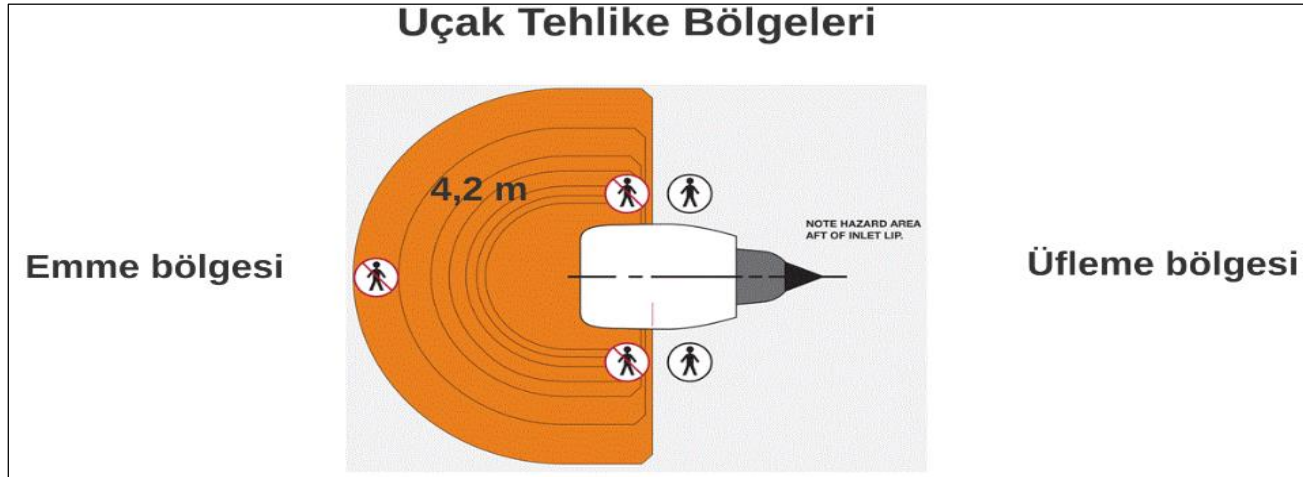
Alınacak Önlemler :



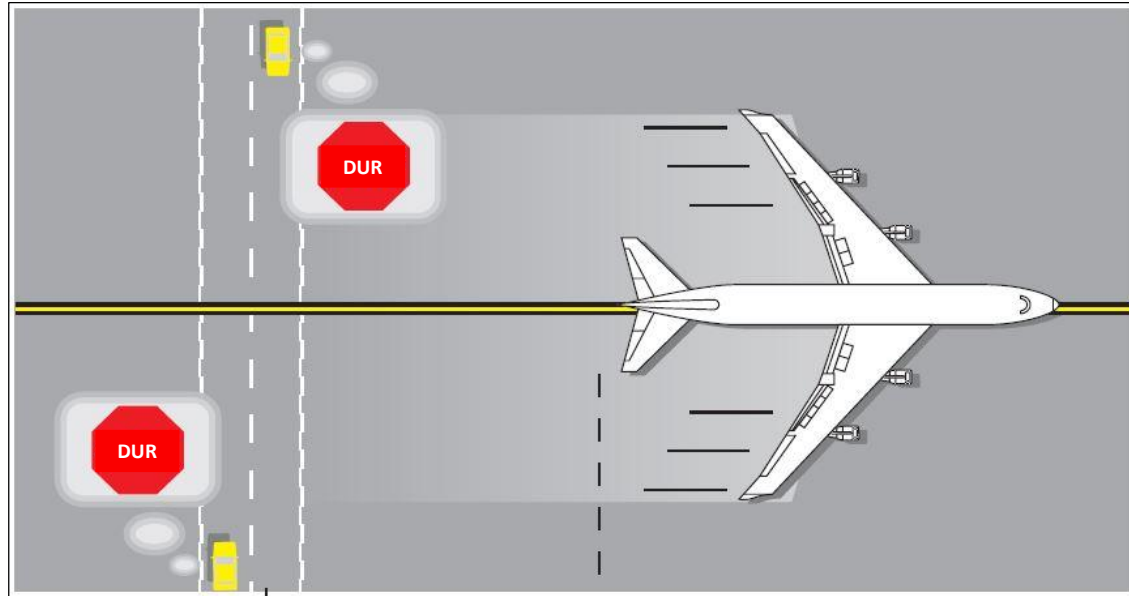
Motoru çalışan bir uçağın arkasında yürümeyin veya araç kullanmayın. Her zaman emniyetli mesafeyi koruyun!



Motoru çalışır vaziyette olan sabit bir uçağın kanat ucuyla aranızda bulunması gereken emniyetli mesafe en az **5 m**, uçak motorunun önünden ise **7.5 m**, uçağın arkasından **76 m**'dir.



- Motorlar kapatılmadan, ACB ışıkları sönmekten ve takozlar yerleştirilmeden uçağa yaklaşmayın.
- Emme gücünün motorun yan kısımlarında da etkili olduğunu unutmayın.
- Motor çalışmadan her şeyi emniyete alın.
- Motorun emme gücü **15 m**'ye kadar ulaşabilir.



PAT sahalarında tüm sürücüler uçağın motorunun çalıştığını gördüklerinde uçak pozisyonundan tamamen ayrılana kadar beklemelidirler. Aksi takdirde jet blast etkisine maruz kalacaklardır.



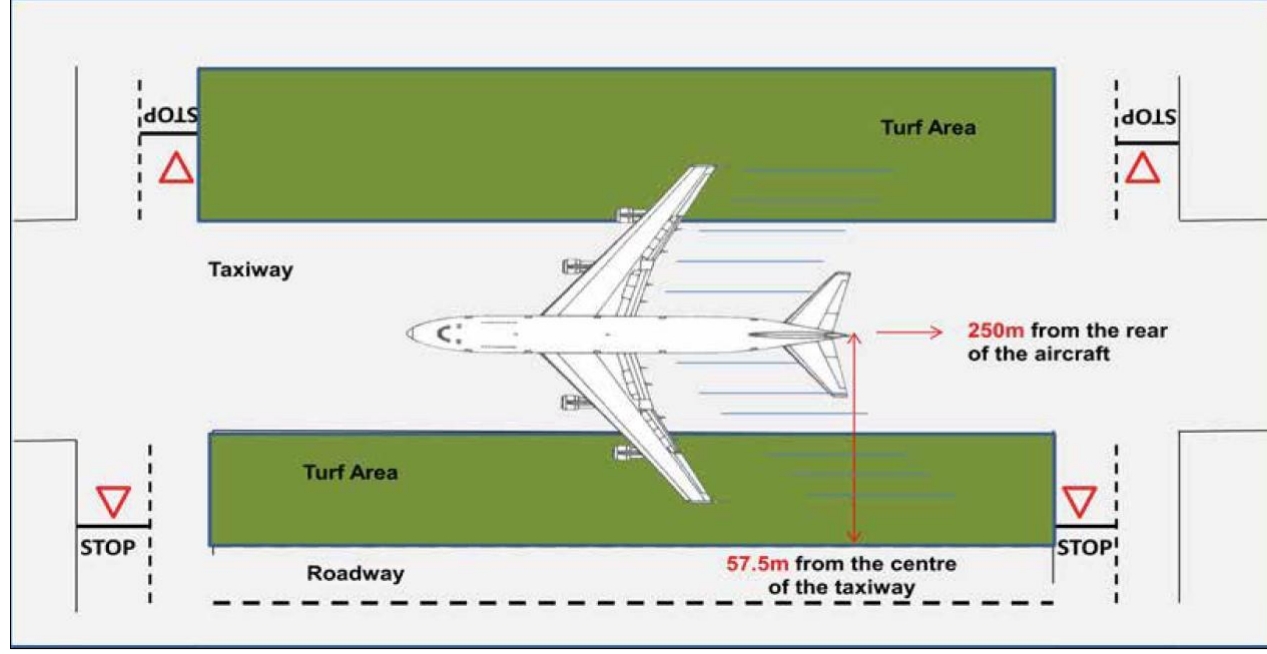
ISTANBUL AIRPORT

EMNİYET BÜLTENİ

SAYI: 2019/17

TARİH: 06.05.2019

Sayfa 3/5



Araç sürücüleri; uçakların taksi yaptığı yolun, çekilmekte olan bir uçağın veya pushback yapılan bir uçağın önündeki hareket alanından karşıya geçmeyecektir.



Araçlar için uçak arakası emniyetli mesafe **250 m** olarak belirtilmiştir.

5. SONUÇ :

İstanbul Havalimanı'nda yüksek devirli motor çalıştırılmasına imkan veren ve negatif çevresel etkileri azaltmak için tasarlanmış bir motor test sahası mevcuttur. Normal şartlar altında bu alan hava yolları tarafından düzenli bakım faaliyetleri amacıyla kullanılmaktadır.

Söz konusu sahalarda motor jet blast hasarından korunmaya yönelik tedbirler alınmıştır. Bu sahanın hizmete hazır olmadığı durumlarda uçuş trafiğini kesintiye uğratmayacak herhangi bir uygun taksiyolu üzerinde de motor testine müsaade edilebilir. Taksiyolu üzerinde test yapılması gereken durumlarda Hava Tarafı Operasyon araç ve personeli gerekli emniyet tedbirlerini almalıdır.

- Uçak motorları; uçak motorlarının çalıştırılması için belirlenmiş yer ve usuller dışında farklı yer, zaman veya usulde çalıştırılmamalıdır.
- Jet veya pervane etkisinin insan veya çevredeki ekipman veya binalara zarar vermesini engellemek için izin verilen yerler dışında uçak motoru çalıştırılmamalıdır.
- Lisanslı ve kalifiye bir pilot veya teknisyen kumandada olmadığı sürece, hiçbir uçak motoru çalıştırılmamalıdır.
- Tekerleklerin önüne takoz yerleştirilmediği ve/veya fren sistemi kilitlemediği sürece, hiçbir uçak motorunu/motorlarını çalıştırmamalıdır.
- Hiçbir uçak motoru, hangarda veya herhangi bir kapalı, yarı kapalı ya da kısmen kapalı alanda çalıştırılmamalıdır.
- Uçak motorlarının park pozisyonlarında çalıştırılması ve diğer ayrıntılı bilgiler için LTFM AIP'e bakınız.



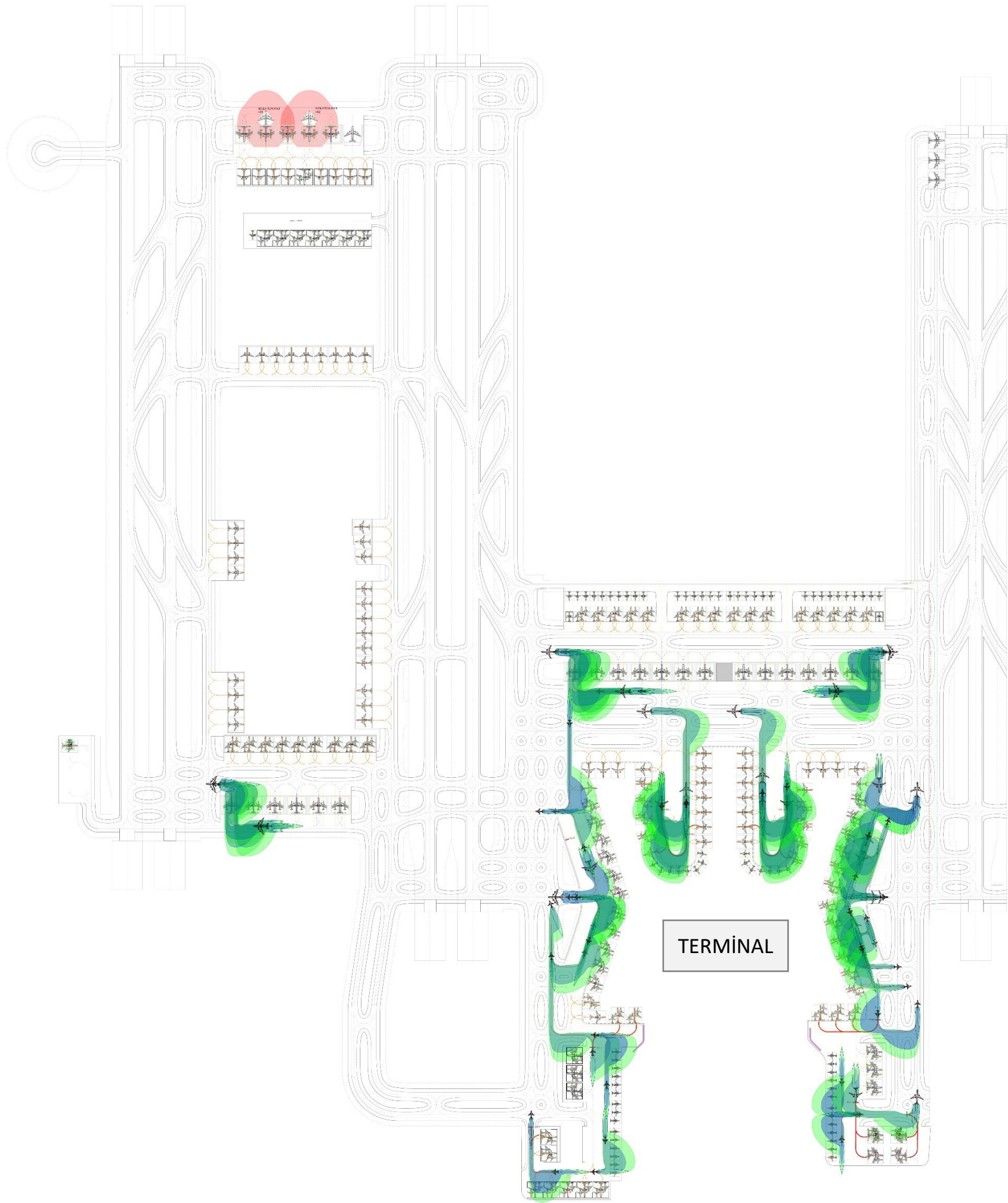
ISTANBUL AIRPORT

EMNİYET BÜLTENİ

SAYI: 2019/17

TARİH: 06.05.2019

Sayfa 4/5



Şekil-1 İstanbul Havalimanı PAT sahaları kaplamalı alanlarda jet blast etkisinin görülebileceği bölgeler



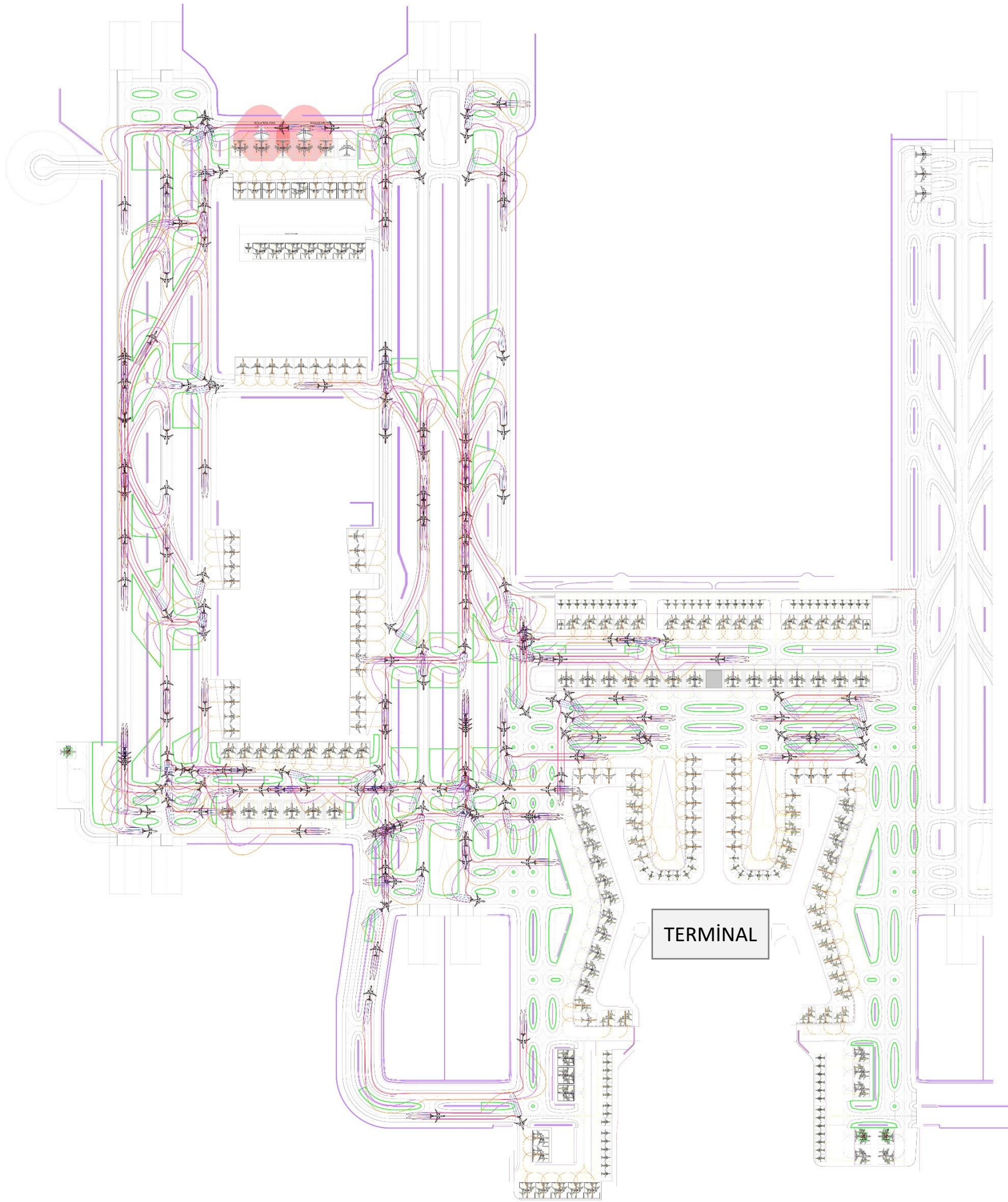
ISTANBUL AIRPORT

EMNİYET BÜLTENİ

SAYI: 2019/17

TARİH: 06.05.2019

Sayfa 5/5



Şekil-2 Jet blastın kaplamalı alan dışındaki çim alanlara etkisi